

Eram patru: Rose, Ella, Mina și Carla.
Într-o altă viață am fi putut fi prietene.
Dar asta era Mestecănișul.

Era tare greu să alergi cu încălțările astea idiote. Noroiul era gros ca melasa. Și femeia din spatele meu avea aceeași problemă. Unul dintre pantofi i s-a împotmolit. Asta a încetinit-o. Bun! Voiam să ajung prima.

Care era clădirea? N-aveam de unde să cer alte lămuriri. Toată lumea se grăbea pe lângă mine, ca o cireadă de animale cuprinse de panică. Acolo? Nu, aici. Asta era! M-am oprit brusc. Femeia din spate s-a ciocnit violent de mine. Am privit amândouă clădirea. Asta trebuia să fie. Trebuia să ciocănim la ușă? Ajunseserăm prea târziu?

„Te rog, fă să nu fie prea târziu!“

M-am ridicat pe vârfuri și am privit prin ferestruica montată sus, de o parte a ușii. N-am reușit să văd cine știe ce, mai mult reflecția mea. Mi-am ciupit obraji ca să prindă puțină culoare și mi-am dorit să fi fost suficient de matură ca să mă rujez. Cel puțin umflătura din jurul ochiului aproape că-mi trecuse, deși vânătaia verde-gălbui era încă acolo. Vedeam bine: ăsta era lucrul cel mai important. Un breton des ar fi putut să ascundă restul. Dar... trebuie să te descurci cu ce ai.

— Am ajuns prea târziu? a găfâit femeia. Mi-am pierdut un pantof în noroi.

Când am ciocănit, ușa s-a deschis aproape imediat, făcându-ne pe amândouă să tresărim.

— Ați întârziat, ne-a repezit tânăra femeie ce stătea în prag.

Ne-a măsurat din cap până-n picioare cu ochi necruțători. I-am întors privirea. Eram plecată de trei săptămâni de-acasă și tot nu învățasem să mă umilesc, indiferent câte lovituri încasasem. Fata asta cu aere de șefă – nu cu mult mai mare decât mine – era toată numai unghiuri, cu un nas atât de ascuțit, că ai fi putut tăia brânza cu el. Dintotdeauna mi-a plăcut brânza. Soiul ăla sfărâmicios care se pune în salate sau cel cremos

care-i bun cu pâine proaspătă sau chestia aia iute cu un puf verzui deasupra pe care bătrânii o preferă cu biscuiți...

— Nu stați așa! s-a încruntat față-de-brici. Treceți înăuntru! Ștergeți-vă pe picioare! N-atingeți nimic!

Și am intrat. Reușisem. Eram acolo... în pompos-numitul Studio Superior de Croitorie, cunoscut și ca atelierul de cusătorie. Ideea mea de rai! Din momentul în care aflasem că se eliberase un loc acolo, știusem că trebuia să fie al meu.

În atelier, am numărat vreo douăzeci de capete aplecate asupra mașinilor țacănitoare, ca niște personaje de basm căzute sub o vrajă. Am observat imediat că toate femeile de acolo erau îmbrăcate curat. Toate aveau salopete cafenii, cu siguranță mai drăguțe decât chestia în formă de sac care-mi tot aluneca de pe umeri. Mese de lemn, a căror suprafață fusese curățată până devenise albicioasă ca osul, erau acoperite cu tipare și papiote. Într-un colț erau rafturi cu materiale în culori atât de neașteptate, că m-au făcut să clilesc. Într-un alt colț era o movilă de manechine pentru croitorie fără capete și membre. Am auzit suieratul și zdrăngănitul unui fier de călcat și am văzut scame plutind în aer ca niște insecte leneșe.

Nimeni nu și-a ridicat privirile de la lucru. Toate coseau de parcă viețile lor ar fi depins de asta.

— Foarfecă! a strigat cineva de lângă mine.

Lucrătoarea de la cea mai apropiată mașină nici măcar nu s-a oprit. A continuat să dea la pedală și să plimbe materialul pe sub ac chiar și când a luat foarfeca. Am urmărit-o trecând din mână în mână de-a lungul mesei, apoi pusă la treabă pe o bucată de tweed verde-închis.

Fata cea slabă care ne deschisese ușa a pocnit din degete prin fața mea:

— Atenție! Eu sunt Mina. Eu conduc aici. Sunt Șefa, s-a-nțeleș?

Am încuviințat. Femeia care intrase odată cu mine s-a mulțumit să clipească târșându-și unicul picior încălțat. Era destul de vârstnică – de vreo douăzeci și cinci de ani – și sperioasă ca un iepure. Iepurii sunt buni pentru mănuși. Avusesem papuci tiviți cu blană de iepure. Foarte confortabili. Cu iepurele nu mai țin minte ce se întâmplase. Probabil ajunsese într-o tocană...

Nu! M-am smuls din amintiri. Era cazul să mă concentrez.

— Ascultați cu atenție, a comandat Mina. N-o să spun asta de două ori și...

Zbang! Ușa s-a deschis din nou. Adierea primăverii a adus înăuntru încă o fată, una cu umerii aduși și obrajii rotunzi, ca o veveriță care tocmai a dezgropat o grămadă de nuci.

— Îmi pare rău...

Nou-venita ne-a adresat un zâmbet timid și și-a privit pantofii. I-am privit și eu. Probabil își dăduse seama că nu-i împerechease corect, nu? Unul era un condur de satin de un verde bolnăvicios, cu cataramă metalică, iar celălalt un pantof de golf din piele, cu șireturile rupte. Când fuseserăm echipate la sosirea aici, toate primiserăm încălțări la nimereală... Veverița chiar nu reușise să se târguiască pentru unele care să fie pereche? Puteam spune din prima că nu va face față. Accentul ei era îngrozitor, pur și simplu îngrozitor. Atât de afectat!

— Am întârziat, a spus ea.

— Nu zău? a replicat Mina. Se pare că avem o adevărată doamnă în mijlocul nostru. Ce drăguț din partea dumneavoastră, *madame*, că v-ați alăturat nouă azi. Cu ce vă pot fi de folos?

— Am auzit că s-a eliberat un loc la Studioul de Croitorie și că aveți nevoie de lucrătoare pricepute, a răspuns Veverița.

— Sigur că da! Numai să fie croitorese adevărate, nu cucoane simandicoase. Mie mi se pare că ești una dintre bogătașele alea învățate să stea pe pernuțe, brodând săculeți pentru levănțică și alte frivolități. N-am dreptate?

Veverița nu părea să se fi supărat, în ciuda zeflemelelor Minei.

— Păi știu să brodez, a spus ea.

— O să faci ce-ți ordon eu! i-a replicat Mina. Numărul?

Veverița și-a aliniat picioarele. Cum putea să aibă o ținută atât de elegantă cu încălțăminte aia desperecheată? Nu era genul de fată cu care aș fi vrut să am de-a face în mod normal. Deși era îmbrăcată așa de prost, probabil credea că eram prea comună. Mai prejos de ea.

Și-a spus numărul cu o pronunție perfectă. Aici eram toate numere, nu nume. Eu și Iepurica ne-am spus și noi numerele. Iepurica se bâlbâia un pic.

Mina a pufnit.

— Tu, a zis arătând-o cu degetul pe Iepurică. Ce știi să faci?

Femeia-iepure a tresărit:

— Să... să... cos.

— Proasto! Normal că știi să coși, altfel n-ai fi aici. N-am cerut cusătorese care nu știu să coasă, nu? Asta nu-i o scuză că să te eschivezi de la muncile mai dificile. Te pricepi cât de cât?

— Eu... am cusut acasă. Hainele copiilor mei. Fața i s-a boțit ca o batistă folosită.

— O, Doamne, acum doar n-o să începi să plângi, nu? Nu suport smiorcăitele. Și tu?

Mina s-a întors și m-a sfredelit cu privirea. M-am încrețit ca șifonul sub un fier de călcat prea încins.

— Ai măcar vârsta potrivită ca să fii aici? m-a luat ea în râs.

— Șaisprezece, a spus Veverița dintr-odată. Are șaisprezece ani. A zis mai devreme.

— Nu te-am întrebat pe tine. Am întrebat-o pe ea.

Am înghițit în sec. Șaisprezece era numărul magic. Mai puțin de atât și erai de prisos.

— Are... ăăă dreptate. Am șaisprezece ani.

Sau urma să-i împlinesc. La un moment dat.

Mina a pufnit.

— Lasă-mă să ghicesc: ai cusut rochii pentru păpușele și de abia poți să innădești un nasture după ce-ți termini temele. Pe bune? De ce-mi

risipesc ăia timpul cu cretine de-astea? N-am nevoie de școlărițe. Ieși afară!

— Nu, așteaptă, te-ai putea folosi de mine. Eu sunt ăăă...

— Ești ce? Fata mamei? Preferata profesoarei? Spațiu ocupat degeaba?

Mina a fluturat disprețuitor din degete și a dat să treacă mai departe.

Asta fusese? Primul meu interviu pentru o slujbă adevărată – un eșec. Un dezastru! Asta însemna să mă întorc... la ce? În cel mai bun caz, servanță la bucătărie sau spălătoreasă. În cel mai rău caz, munca la cariere... sau nicio muncă, cel mai rău lucru care se putea întâmpla. Nu te mai gândi la asta! Ella, concentrează-te!

Bunica mea, care avea câte un motto pentru fiecare ocazie, spunea întotdeauna: „Când ai îndoieli, ridică-ți bărbia, îndreaptă-ți umerii și fii îndrăzneată.“ Așa că m-am desfășurat pe toată înălțimea mea, ceea ce era ceva, am inspirat adânc și am declarat:

— Sunt confecționeră!

Mina s-a întors către mine:

— Tu? Confecționeră?

O confecționeră era o croitoreasă foarte talentată, responsabilă cu producerea părților care

se transformau apoi în rochii adevărate. Nicio cusătoreasă, oricât de pricepută, nu putea salva un veșmânt ratat din cauza unei confecționere nepricepute. O confecționeră bună valorează greutatea ei în aur. Sau așa speram eu. Nu aveam nevoie de aur. N-aveam nevoie decât de slujba asta, indiferent de costuri. În fond, era serviciul visurilor mele, dacă puteai avea visuri într-un loc ca acesta.

Până-n acest moment, celelalte lucrătoare ne ignoraseră. Acum mi-am dat seama că ascultasera încă de la bun început. Fără să rateze nicio împunsătură de ac, așteptau să vadă ce avea să se mai întâmple.

— Da! Sigur! am continuat. Sunt pricepută la crearea tiparelor, la croit și la cusut. Îmi... îmi fac singură modelele. Într-o bună zi, voi avea propriul meu magazin de rochii.

— Într-o bună zi vei avea... Ha! Asta e o glumă, m-a luat peste picior Mina.

Femeia așezată la cea mai apropiată mașină de cusut a intervenit fără ca măcar să-și scoată boldurile din gură.

— Avem nevoie de o croitoreasă bună, din moment ce Rhoda s-a îmbolnăvit și a plecat, a murmurat ea.

Mina a încuviințat ușor din cap.

— Asta cam așa e. Bine! Uitați ce se va întâmpla! Tu, prințeso, te poți ocupa de călcat și spălat. Măinile astea delicate au nevoie să se asprească.

— Nu-s prințesă, a spus Veverița.

— Mișcă!

Mina ne-a măsurat de sus până jos pe mine și pe Iepurica.

— Cât despre voi, cusătorese jalnice ce-mi sunteți, o să dați o probă. O să fiu directă: nu-i loc decât pentru una dintre voi. Una singură, ați priceput? Și-o să vă arunc pe-amândouă afară dacă nu vă ridicați la standardele mele înalte. Am învățat meserie în cele mai mari case de modă.

— N-o să te dezamănesc, am spus.

Mina a înhățat o haină dintr-un morman din apropiere și i-a aruncat-o Iepuricăi. Era o bluză de in vopsită într-o așa nuanță de mentă proaspătă, încât practic puteai să-i simți gustul pe limbă.

Mina a dat comenzile:

— Descoase-o și mai dă-i drumul! Este pentru o clientă – soția unui Ofițer – care își bea frișca cu ulciorul, așa că e mai rotofeie decât își închi-
puie ea.

Frișcă... of, frișcă! Turnată peste căpșune din ulciorul preferat al bunicii, cel cu flori verzi...

Am întrezărit pentru o clipă eticheta de pe interiorul gulerului bluzei. Inima aproape că a încetat să-mi mai bată. Era numele, scris cu litere elegante, al uneia dintre cele mai respectate case de modă din lume. Genul de loc unde n-aș fi îndrăznit nici măcar să mă uit la vitrine.

— Și tu – Mina mi-a vârat o bucată de hârtie în mână – o altă clientă, Carla, vrea o rochie. Semioficială, pentru un concert sau ceva asemănător de la sfârșitul săptămânii. Aici sunt măsurile ei. Memorează-le, vreau hârtia înapoi! Poți folosi manechinul mărimea patru. Ia materialul de acolo!

— Ce... ?

— Alege ceva care să-i stea bine unei blonde. Spală-te mai întâi în chiuveta de colo și pune-ți o salopetă. În atelierul ăsta curățenia este esențială. Fără urme de degete murdare pe material, fără pete de sânge sau praf. Înțeles?

Am încuviințat, încercând cu disperare să nu izbucnesc în plâns.

Mina a rânjit cu buzele-i subțiri.

— Chiar crezi că eu sunt aia severă?

Și-a mijit ochii și a făcut semn către capătul îndepărtat al camerei.

— Nu uita cine stă în colț!

În spatele atelierului, o siluetă întunecată stătea sprijinită de perete și-și curăța cuticulele. Am privit-o o dată și m-am uitat în altă parte.

— Ei bine, a spus Mina, ce mai aștepți? Prima probă e la ora patru.

— Vrei să fac o rochie de la zero până la ora patru? Asta-i...

— Prea greu? Prea repede? m-a întrebat ea răutăcioasă.

— Bine. Pot să o fac.

— Atunci dă-i drumul, școlărițo! Și nu uita, mă aștept să eșuați amândouă.

— Mă cheamă Ella, i-am spus.

„Nu-mi pasă“, mi-a răspuns chipul ei inexpressiv.

Chiuveta din atelier era una masivă, din porțelan, cu dâre verzi sub robinetele care picuraseră. Săpunul abia dacă făcea clăbuci, dar era mai bun decât nimicul de care avusesem parte în ultimele trei săptămâni. Exista chiar și un prosop – un prosop! – să te ștergi pe mâini. Era fascinant să văd apă curată curgând la robinet.